

5 Přesvědčení učitelů o způsobu vedení výuky, spolupráce učitelů, jejich postupy při výuce a hodnocení práce žáků

5.1 Hlavní zjištění

- › V zemích zapojených do šetření TALIS 2013, včetně ČR, vyjadřovali učitelé značný příklon ke konstruktivistickému postoji k výuce. Přitom odlišnosti v míře tohoto příklonu lze nalézt zejména mezi jednotlivými učiteli; rozdíly mezi jednotlivými zeměmi a školami již zdaleka nejsou tak výrazné.
- › Spolupráce mezi učiteli formou výměny materiálů, informací a koordinace činností spojených s výukou byla v ČR i v mezinárodním průměru častější než přímé vykonávání společných aktivit, zejména týmové výuky společně s dalšími učiteli v téže třídě a pozorování výuky ostatních učitelů a poskytování zpětné vazby.
- › V ČR je oproti mezinárodnímu průměru výrazně vyšší podíl učitelů, kteří uvedli, že do své praxe nezařazují týmovou výuku. V ostatních způsobech spolupráce jsou naopak učitelé v ČR dle své výpovědi oproti mezinárodnímu průměru vždy o něco aktivnější. Odlišnosti ve způsobu a frekvenci spolupráce učitelů jsou opět nejvíce patrné na úrovni jednotlivých učitelů.
- › Míra uplatňování tradičních metod výuky je v ČR i v mezinárodním průměru vyšší než míra zařazování aktivizujících metod či přizpůsobování výuky potřebám konkrétních žáků. Co se týče využívání aktivizujících metod, většina rozdílů v odpovědích učitelů se přitom zakládá na odlišnostech mezi jednotlivými učiteli a rozdíly v odpovědích učitelů v jednotlivých školách a zemích jsou již podstatně menší.
- › Až na míru zařazování práce žáků s ICT do výuky učitelé v ČR dle své výpovědi do jisté míry zaostávají v míře uplatňování aktivizujících metod výuky za mezinárodním průměrem. Celkově patří ČR mezi země s nejnižším podílem učitelů, kteří se žáky při výuce často či v rámci (téměř) každé vyučovací hodiny pracují na projektech, jejichž dokončení trvá minimálně týden.
- › Míra využívání práce žáků ve skupinkách a společného hledání řešení problému či úkolu souvisela pozitivně s konstruktivistickým postojem ve všech zemích zapojených v šetření. Praxe zapojování žáků do projektů trvajících minimálně jeden týden již souvisela s konstruktivistickým postojem pouze v zhruba polovině zemí (včetně ČR) a zpravidla s menší intenzitou.
- › Mezi nejčastěji využívané způsoby hodnocení žáků v ČR i v průměru za všechny země se řadí bezprostřední zpětná vazba při pozorování práce žáků nad jednotlivými úkoly a příprava a používání vlastních hodnotících nástrojů.
- › Nejméně častý je v ČR způsob hodnocení, kdy učitelé vedle známkování poskytují žákům i písemnou zpětnou vazbu. Zde je také největší rozdíl mezi učiteli v ČR a v celkovém průměru za všechny země – v ČR je dle výpovědí učitelů tato metoda využívána o poznání méně často.